

Yn ôl ein harfer, rhifynnau 4 tudalen fydd yn cael eu cyhoeddi dros yr haf, a byddwn yn ail-gychwyn gyda'r rhifynnau 8 tudalen arferol, a'r gyfres Codi'r Llen, o ddechrau mis Medi ymlaen.

WYTHNOSOLYN CRISTNOGOL CYMRAEG

a noddir gan Eglwys Bresbyteraidd Cymru ac Undeb Bedyddwyr Cymru

Jennie yn 'Eistedd i Lawr'

Dydd Sadwrn, 4 Gorffennaf, braf oedd gweld capel Methodistiaidd Sant Paul yn Aberystwyth yn orlawn wrth i gyfeillion o bob rhan o Gymru ddod ynghyd i ffarwelio â'r Parchg Jennie Hurd wrth iddi ymddeol, neu 'eistedd i lawr' fel y cyfeiria'r Eglwys Fethodistaidd at yr achlysur.

Mae Jennie wedi gwneud cyfraniad sylweddol i fywyd Cristnogol ein gwlad dros gyfnod o ugain mlynedd, ac wedi bod yn ffrind da i eciwmeniaeth, gan wasanaethu ar nifer o bwyllgorau cydenwadol. Daeth i Gymru am y tro cyntaf yn 1999, wedi ei galw i fod yn weinidog Ardal y Glannau yng ngogledd Cymru. Aeth ati yn syth i ddysgu Cymraeg, gan ymdrechu yr un pryd i ddeall ein diwylliant a'n ffyrdd. Meistrolodd yr iaith o fewn dim, a derbyniodd groeso mawr gan ei henwad ei hun a chan y teulu Cristnogol ehangach.

Wedi pum mlynedd fe'i galwyd yn ôl i Loegr, ond yna, yn 2008, fe'i hetholwyd yn Gadeirydd Synod Cymru. Symudodd yn ôl i fyw i ardal Croesoswallt, gan deithio Cymru benbaladr ar y Sul er mwyn dod i adnabod holl gynulleidfaoedd ei gofal. Bellach, mae ei thymor fel Cadeirydd wedi dod i ben, ac mae hithau a Pete, ei gŵr, yn symud yn ôl i Swydd Derby i ymddeol. Dymunwn yn dda i'r ddau ohonynt, gan ddiolch am eu cyfraniad tra oeddent yng Nghymru.

Bu Jennie yn hynod weithgar o fewn y byd Cristnogol, gan daflu ei hun i bob ymdrech gydenwadol ac eciwmeniaidd. Bu'n Gadeirydd Cytûn yn ystod y pum mlynedd diwethaf, gan roi o'i hamser i gefnogi staff a chynlluniau'r mudiad.

Bob blwyddyn byddai Jennie yn bresenoldeb gweledol ym Mhabell yr Eglwys yn yr Eisteddfod a'r Sioe. Byddai wastad yn cyrraedd yn gynnar er mwyn helpu i osod – a sgwrio – byrddau a chadeiriau a golchi'r lliainiau bwrdd! Bu'n gadeirydd gofalus i Gyngor yr Ysgolion Sul, yn ysgrifennydd pwyllgor y cylchgrawn *Cristion* a sawl menter arall. Cafodd ei sefydlu'n Esgob Eciwmeniaidd gan Esgobaeth Llanelwy fel arwydd o gydnabyddiaeth am ei gwaith.

Andrew Charlesworth, Cadeirydd presennol Talaith Cymru o'r Eglwys Fethodistaidd, oedd yn gyfrifol am arwain y cyfarfod. Cyflwynwyd sawl teyrnged i Jennie, gan gynnwys un gan Cynan Llwyd ar ran Cytûn, a ddiolchodd am ei chyfeillgarwch a'i chefnogaeth i holl eglwys Cymru. Yna, cafwyd pregeth gan y Parchg Helen Cameron, cyn-Lwydd yr Eglwys Fethodistaidd. Wedi'r oedfa cafwyd cyfle i fwynhau gwledd wrth y byrddau, a thorri'r gacen 'Eisteddfa Hapus' oedd wedi ei gwneud ar gyfer yr achlysur.

Aled Davies

BBC | radio cymru | S4C

Cyhoeddiadau
radio a theledu,
2 Awst 2026

Oedfa Radio Cymru
Sul, 2 Awst am 2:00yp
Oedfa'r Eisteddfod
Genedlaethol

Caniaeth y Cysegr
Sul, 2 Awst,
am 7:30yb a 12:00yp –
Emynau Bro'r Eisteddfod
Ceri Wyn Richards yn
cyflwyno detholiad o emynau
Bro'r Garreg Las

S4C - Dechrau Canu
Sul, 2 Awst am 8yh
Cymanfa Ganu'r
Eisteddfod Genedlaethol

Croeso Eisteddfod y Garreg Las

Ymhen ychydig ddyddiau, ar 1 Awst, bydd yr Eisteddfod Genedlaethol yn agor ei maes ar gyrion tref Aberteifi i'r cyhoedd ar gyfer wythnos o gystadlu brwd ac yn rhoi chyfle inni fwynhau a gwerthfawrogi doniau amlycaf Cymru. Mae trigolion ardal y Garreg Las wedi bod yn brysur ers dros ddwy flynedd yn paratoi i'n croesawu, gyda llawer o gynllunio manwl wedi digwydd. Felly, bydd gwledd o gystadlu a rhaglen lawn o berfformiadau ar ein cyfer.

Bydd tystiolaeth yr eglwysi hefyd yn rhan o'r arlwy, ac yma mae Aled Davies yn crynhoi'r hyn fydd yn digwydd dros gyfnod yr Eisteddfod, 1-8 Awst eleni.

Croeso Pabell yr Eglwysi

Pabell tystiolaeth eglwysi'r ardal yw hon wrth gwrs, dan nawdd Cytûn, gan mai tystiolaeth Gristnogol yr eglwysi lleol sy'n cyfri. Bydd dros 150 o wirfoddolwyr o blith yr eglwysi lleol yn rhan o'r ymdrech i groesawu pobl i mewn i'r stondin, yn gweini paneidiau ac yn cynnal gweithgarwch dyddiol i blant.

Fe fydd y stondin ar agor rhwng 9.00 y bore a 6.00 yr hwyr dros gyfnod o wyth niwrnod i groesawu a chynnig lletygarwch – cadair i orffwys a chyfle am sgwrs ddifys, paned o de neu goffi (neu ddiod oren), heb anghofio'r Welsh cêcs cwbl hanfodol. Fel arfer, bydd pum mil ohonyn nhw'n cael eu bwyta o fewn y stondin mewn wythnos. Mae'n ffrainc bob blwyddyn cael croesawu pawb atom, yn bobl o bob ffydd neu heb ffydd – yr un fydd y croeso i bawb. Rydyn ni'n barod i'ch croesawu am sgwrs a phaned; bydd yna gyfle i brynu llyfr neu ddau – a rhaglen lawn o weithgareddau i bob oed. Ymhlith y pigion eleni byddwn yn cynnig y canlynol:

Gwaith plant

Ar gyfer y plant, fe fydd ardal yn llawn gweithgareddau: cyfle i adeiladu model allan o Lego, â gwobr ddyddiol o Feibl lliw i'r sawl fydd yn creu'r model gorau. Bydd cyfle i wneud gwaith crefft, chwarae gemau fel Jenga, Knex,

Connect 4 a model o arch Noa. I'r rhai sy'n hoffi gwneud pethau mwy creadigol, bydd cyfle i wneud breichled, a pheintio ffenestr liw, yn ogystal â gweithgareddau dyngarol dan ofal Cymorth Cristnogol.

Yr enwadau a'r mudiadau

Mae'r babell yn cynrychioli'r holl enwadau dan ymbarél Cytûn, yn ogystal â mudiadau fel Cymorth Cristnogol, Cymdeithas y Beibl, A Rocha a Chyngor yr Ysgolion Sul. Bydd y rhain yno i gyfarfod pobl er mwyn rhannu gwybodaeth am eu mentrau a'u cenadaethau diweddaraf. Bydd cynrychiolwyr o'r enwadau'n galw i mewn, yn Ysgrifenyddion Cyffredinol, Llywyddion a gwirfoddolwyr o'r eglwysi lleol, yn barod am sgwrs dros baned.

Bydd Cymorth Cristnogol yno i rannu am sawl project yn ymwneud â gofalu am y greadigaeth ac effeithiau niweidiol newid hinsawdd, a lleddfu tlodi byd-eang, yn enwedig gyda'u hapêl ddiweddaraf yn dilyn daeargryn Venezuela. Bydd Sian Wyn Rees o Gymdeithas y Beibl yno i sôn am gynlluniau diweddaraf y Gymdeithas.

Amcan Cyngor yr Ysgolion Sul yn ystod yr wythnos fydd cynnal sgysiau efo arweinwyr lleol dros Gymru er mwyn trafod gwaith cenhadol i blant, ac annog sefydlu gweithgarwch newydd lle mae ysgolion Sul wedi darford erbyn

hyn. Yn ôl yr arfer, bydd dewis eang o lyfrau ac adnoddau, heb anghofio'r cardiau Nadolig newydd, ar werth gydol yr wythnos.

Addoliad

Bydd cyfle hefyd i addoli yn ystod yr wythnos. Bob bore (heblaw dydd Sul) cynhelir oedfa yn y babell am 11 o'r gloch. Bydd yr oedfaon hyn yng ngofal arweinwyr ac eglwysi o ardaloedd penodol o fewn dalgylch yr Eisteddfod. Yn ogystal eleni, ar wahoddiad Esgobaeth Tyddewi, bydd gennym wasanaeth cymun cryno ar y stondin am 12 o'r gloch.

Dydd Sul, 2 Awst, cynhelir yr oedfa ym Mhafiliwn y Steddfod, a hynny am 9.30 y bore o dan arweiniad yr eglwysi lleol. Noder y bydd angen tocyn mynediad i'r maes arnoch, a bydd hynny'n caniatáu i chi ddod i'r pafiliwn ar gyfer yr oedfa ac aros ar y maes tan 10.30 y noson honno, os dymunwch. Cofiwch hefyd am y Gymanfa Ganu yn y pafiliwn y noson honno am 7.30 o'r gloch. Bydd angen tocyn arall ar gyfer cael mynediad i'r Gymanfa, a fydd yn gyfle i glywed Côr y Gymanfa'n perfformio.

Yn ystod yr wythnos cawn hefyd ambell ddatganiad emynyddol ar y piano gan Meilyr Tomos, sy'n byw nid nepell o faes yr Eisteddfod. Bydd Meilyr hefyd yn gwerthu ei CD o emynau, gyda'r elw yn mynd at waith Cymorth Cristnogol.

OS FYDDWCH YN YR EISTEDDFOD....

BOB DYDD YM MHABELL YR EGLWYSI BYDD GENNYM WEITHGAREDDAU I BLANT YN CYNNWYS CREFFT, LEGO, JENGA, TAFLLENNI LLIWIO, A MWY.

Every day in the Churches' Tent, we'll have activities for children, including crafts, LEGO, Jenga, colouring sheets, and more.

PANED A THEISEN GRI AM DDIM

Croeso cynnes i bawb: Uned 121-130

Cytûn
Eglwysi Ynglwyd yng Nghymru
Churches Together in Wales

www.cytun.co.uk

Amserlen yr wythnos

Dyma amserlen yr wythnos o'r hyn rydym yn ymwybodol ohono wrth baratoi'r erthygl hon:

Dydd Sadwrn, 1 Awst

11.00 Pabell Cytûn: Oedfa fer dan arweiniad yr eglwysi lleol

11.30 Pabell y Cymdeithasau 1: Mererid Hopwood ac eraill yn cyflwyno hanes 'Waldo: Bardd Dewrder / Bardd Tynerwch'

12.00 Pabell Cytûn: Oedfa gymun ar wahoddiad Esgobaeth Tyddewi, gyda chroeso i bawb

Dydd Sul, 2 Awst

9.30 Pafiliwn: Oedfa'r Eisteddfod dan arweiniad yr eglwysi lleol

1.30 Pabell y Cymdeithasau 2: Trafodaeth ar 'Y Tangnefeddwyr Heddiw', dan nawdd Crynwyr Cymru

2.00 Pabell y Cymdeithasau 2: 'O am aros yn ei gariad'— cofio 250 mlwyddiant geni Ann Griffiths, gydag E. Wyn James

3.00 Pabell y Cymdeithasau 1: 'Camu Ymlaen': tair enghraifft o eglwysi lleol yn camu ymlaen yn ddychmygus— sesiwn dan ofal Cristnogaeth21

7.30 Pafiliwn: Y Gymanfa Ganu (bydd angen tocyn ar gyfer hon)

Dydd Llun, 3 Awst

11.00 Pabell Cytûn: Oedfa fer dan arweiniad yr eglwysi lleol

12.00 Pabell Cytûn: Oedfa gymun ar wahoddiad Esgobaeth Tyddewi, gyda chroeso i bawb

1.30 Pabell y Cymdeithasau 2: Trafodaeth ar 'Y Tangnefeddwyr Heddiw', dan nawdd Crynwyr Cymru

3.00 Pabell Cytûn: Lansio albwm o ganeuon Cristnogol newydd: 'Goleuni'— Prosiect Undeb yr Annibynwyr Cymraeg

Dydd Mawrth, 4 Awst

11.00 Pabell Cytûn: Oedfa fer dan arweiniad yr eglwysi lleol

12.00 Pabell Cytûn: Oedfa gymun ar wahoddiad Esgobaeth Tyddewi, gyda chroeso i bawb

2.00 Pabell Prifysgol Aberystwyth: Dathlu cyfraniad *Y Traethodydd*

3.30 Pabell Cytûn: John Tudno Williams yn cyflwyno'r gyfrol *Cydymaith i'r Testament Newydd*

Dydd Mercher, 5 Awst

10.30 Pabell y Cymdeithasau 2: 'Cofio Cerddor Trewen': darlith ar hanes y cerddor D. Emlyn Evans gan Delyth Morgans Phillips

11.00 Pabell y Cymdeithasau 1: Sesiwn yng ngofal Capeli Cymru: Gwarchod Treftadaeth Anghydfurfiol Cymru

11.00 Pabell y Cymdeithasau 2: 'Gwaddol Gwenallt'— sesiwn dan nawdd Llyfrgell Genedlaethol Cymru yn trafod gwaith y bardd Gwenallt

11.00 Pabell Cytûn: Oedfa fer dan arweiniad yr eglwysi lleol

12.00 Pabell Cytûn: Oedfa gymun ar wahoddiad Esgobaeth Tyddewi, gyda chroeso i bawb

5.30 Pabell y Cymdeithasau 2: Sesiwn dan ofal papur bro *Y Cardi Bach* yn coffáu Euros Wyn Jones, gyda Rhoswen Llywelyn a John Arfon Jones

Dydd Iau, 6 Awst

11.00 Pabell Cytûn: Oedfa fer dan arweiniad yr eglwysi lleol

12.00 Pabell Cytûn: Oedfa gymun ar wahoddiad Esgobaeth Tyddewi, gyda chroeso i bawb

1.00 Pabell y Cymdeithasau 1: Pererindod Heddwch Merched Cymru, dan nawdd Academi Heddwch Cymru

5.30 Pabell y Cymdeithasau 2: Cyfarfod arbennig i lansio fersiwn sain o'r 'Beder Ifengyl' yn nhafodiaith sir Benfro, ac i goffáu'r awdur, Lyn Lewis Dafis

Dydd Gwener, 7 Awst

11.00 Pabell Cytûn: Oedfa fer dan arweiniad yr eglwysi lleol

12.00 Pabell Cytûn: Oedfa gymun ar wahoddiad Esgobaeth Tyddewi, gyda chroeso i bawb

4.00 Pabell y Cymdeithasau 1: Sgwrs gan yr Esgob Wyn Evans ar yr Arglwydd Rhys ac Eglwys Gadeiriol Tyddewi

Dydd Sadwrn, 8 Awst

11.00 Pabell Cytûn: Oedfa fer dan arweiniad yr eglwysi lleol

12.00 Pabell Cytûn: Oedfa gymun ar wahoddiad Esgobaeth Tyddewi, gyda chroeso i bawb

Edrychwn ymlaen i'ch croesawu i mewn i'r babell.

Aled a Delyth Wyn Davies

Trefnyddion digwyddiadau Cytûn

OS FYDDDWCH YN YR EISTEDDFOD....

DEWCH I FWYNHAU PANED A SGWRS

Come and enjoy a cuppa and a chat

PANED A THEISEN GRI AM DDIM

LANSIO 'Y BEDER IFENGYL' YN IAITH SIR BENFRO

Cyfarfod arbennig i lansio fersiwn sain o'r 'Beder Ifengyl' yn iaith Sir Benfro, ac i goffáu'r awdur, Lyn Lewis Dafis.

DYDD IAU, 6 AWST, 5.30 PABELL Y CYMDEITHASAU 2

A special event to launch the audio version of the 'Beder Ifengyl' in the Pembrokeshire dialect, and to commemorate its author, Lyn Lewis Dafis.

Croeso cynnes i bawb: Uned 121-130

Cytûn
Eglwysi Yngyd yng Nghymru
Churches Together in Wales

Cytûn
Eglwysi Yngyd yng Nghymru
Churches Together in Wales

www.cytun.co.uk

Tystiolaeth yr Eglwysi yn Eisteddfod Llangollen

gan Delyth Wyn Davies, trefnydd digwyddiadau tystiolaeth Cytûn

“79 mlynedd o Hyrwyddo Cytgord a Chymod Rhyngwladol trwy Gerddoriaeth a Dawns” – dyna’r geiriau sy’n tynnu’r sylw ar wefan Eisteddfod Gerddorol Ryngwladol Llangollen [<https://international-eisteddfod.co.uk/cy/>]. Sefydlwyd yr eisteddfod yn 1947 fel ymgais i hyrwyddo heddwch a chymod yn dilyn yr Ail Ryfel Byd, ar adeg pan oedd sgileffeithiau’r rhyfel yn fyw yn y cof a’r dognau rhyfel yn parhau. Erbyn hyn, mae Eisteddfod Llangollen wedi ennill ei lle ymysg digwyddiadau diwylliannol mwyaf ysbrydoledig y byd. Mae dros 400,000 o gystadleuwyr o dros 140 o genhedloedd wedi cael y cyfle i berfformio ar lwyfan Llangollen.

Eleni cafodd staff Cytûn y cyfle i fod yn rhan o’r arlwy ar faes yr ŵyl wrth i ni ymuno ag aelodau Cytûn Llangollen i ddarparu presenoldeb yr eglwysi mewn Pabell Heddwch. Gweledigaeth y Parch. Ruth Gee, gweinidog Eglwys Fethodistaidd Llangollen, oedd cynnull Cristnogion lleol i estyn allan at ymwelwyr i’r Eisteddfod, gan hyrwyddo amcanion ac ethos yr Eisteddfod â naws Gristnogol. Neilltuwyd ardal ar faes yr ŵyl i gynnwys pabell fechan groesawgar gyda gweithgareddau’n hyrwyddo ac yn ennyn sgysiau am heddwch. Gwahoddwyd pobl o bob oed i ystyried a thrafod beth yw eu syniad o heddwch, i ysgrifennu gweddiâu a lliwio colomennod a symbolau heddwch eraill. Cafwyd amser bendithiol wrth i ni sgwrsio â phobl o bob oed a dysgu oddi wrthynt. Bu pobl yn rhannu eu ffydd gyda ni ac roedd yn hyfryd gweld criwiau o blant yn derbyn y gwahoddiad i weddio a gweithredu dros heddwch.

Agorwyd Diwrnod y Plant yn yr Eisteddfod eleni gyda chyngerdd byr yn y pafiliwn yn cynnwys perfformiadau gan ddawnsyr Indiaidd lleol a band pres Bollywood. Ond i mi, yr uchafbwynt oedd y neges o heddwch ac ewyllys da a gyflwynwyd gan Ysgol Pen Barras, Rhuthun, gan ddilyn y traddodiad a gychwynwyd yn 1949 o rannu neges heddwch o lwyfan yr Eisteddfod. Thema’r cyflwyniad eleni oedd pwysigrwydd parchu ieithoedd lleiafrifol, ac fe lwyddodd y disgyblion i greu cyflwyniad graenus ac urddasol gyda neges glir o barch at eraill.

Yn dilyn hyn, cafwyd diwrnod llawn o gystadlu gyda chorau plant ac ieuenctid o Gymru, Lloegr ac o dros y byd, gan gynnwys côr o blant ifanc o Wcráin a gafodd groeso brwd gan y gynulleidfa. Yr hyn oedd yn amlwg drwy gydol y dydd oedd yr ysbryd o gydlawenhau a dathlu ein gilydd. Da oedd cael bod yno yn enw Cytûn.

Plant Ysgol Pen Barras, Rhuthun, yn arwain y gwasanaeth heddwch ar brif lwyfan yr Eisteddfod

Côr plant o Wcráin yn cystadlu ar lwyfan yr ŵyl

Y Parchg Ruth Gee (chwith), cydlynnydd gwaith yr eglwysi, gyda thri o wirfoddolwyr lleol yn y babell

O gofio bod yna nifer o wyliau lleol yn cael eu cynnal ar hyd a lled Cymru, tybed oes yna her i eglwysi ystyried oes ‘na gyfleoedd cenhadol y gellid manteisio arnynt? Bydd sawl sioe amaethyddol, gŵyl gerddorol, yn ogystal â gwyliau bwyd, yn cael eu trefnu ar hyd a lled Cymru. Beth am ystyried mynychu yn enw’r eglwysi lleol? Byddai Cytûn yn hapus iawn i gynghori a chefnogi.

Anfonwch eich cyfraniadau at y golygyddion: **Aled Davies:** aled@ysgolsul.com
Huw Powell-Davies: huw@cennad.cymru
Tîm Golygyddol: Aled Davies, Huw Powell-Davies a Marian Beech Hughes (golygydd iaith)
Gwefan: www.cennad.cymru | **Facebook:** [CennadCymru](https://www.facebook.com/CennadCymru) | **X:** [@CennadCymru](https://twitter.com/CennadCymru)
Cyhoeddir *Cenn@d* ar y cyd gan **Eglwys Bresbyteraidd Cymru** ac **Undeb Bedyddwyr Cymru**.
Oni nodir yn wahanol, nid yw barn cyfranwyr Cenn@d yn cynrychioli barn swyddogol yr enwadau hyn.

Os ydych yn poeni am unigolyn neu sefyllfa ac angen cyngor diogelu, cysylltwch â’r Panel Diogelu Cydenwadol www.panel.cymru
ar 01745 817584
neu 07957 510346
yn ystod oriau swyddfa
neu Thirtyone:eight ar 0303 0031111
am gyngor tu allan i oriau swyddfa.

